HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מתני' א)הערלה א וכלאי הכרם א] מצטרפין זה עם זה ר' שמעון אומר אין מצטרפין: גמ' ומי צריך ר"ש לצרופי ב)והתניא ר"ש אומר כל שהוא למכות תני אין צריכין לצרף: מתני' ג)בהבגד והשק השק והעור העור והמפץ ד)כולן מצטרפין זה עם זה אר"ש מה טעם מפני שהן ראוין ליטמא במושב: גמ' תנא ב] ה) גקיצע מכולן ו)שלשה ועשה מהן בגד למשכב שלשה למושב טפח לאחיזה כל שהו מאי לאחיזה אמר ר"ל אמר ר' ינאי שכן עומד ג לנוולה במתניתא תנא דהואיל וראוי לקוצצי תאנים:

הדרן עלך קדשי מזבח

ז)הנהנה מן ההקדש שוה פרוטה אע"פ שלא פגם מעל דברי ר"ע וחכ"א כל דבר השיש בו פגם לא מעל עד שיפגום ושאין בו פגם כיון שנהנה מעל כיצד נתנה קטלא בצוארה טבעת בידה שתה בכוס של זהב כיון שנהנה מעל לבש בחלוק כסה בטלית ביקע בקרדום לא מעל עד שיפגום ח)והנהנה מן החטאת כשהיא חיה לא מעל עד שיפגום כשהיא מתה ד] כיון שנהנה מעל: גמ' תנא ה] ט)מודה ר"ע לחכמים בדבר שיש בו פגם במאי קא מיפלגי אמר רבא בלבוש מציעאה ומלמלא ת"ר [1]נפש אחד היחיד ואחד הנשיא ואחד המשיח [1]כי תמעל מעל אין מעל אלא שנוי וכן הוא אומר [2]איש איש כי תשטה אשתו ומעלה בו מעל ואומר [3]וימעלו באלהי אבותיהם

מתני' הערלה וכלאי הכרם מצטרפין. י)כדאמרי' כ) גבי פגול ונותר: גמ' והתניא כל שהוא למכות. האוכלה כל שהוא עובר בלאו וא"כ למאי מצטרפין: מתני' הבגד. שהוא מטמא ג' אצבעות על ג' אצבעות: והשק. שיעורו ד' טפחים על ד' טפחים: הבגד מצטרף לשק שקל הימנו (א) לארבעה על ארבעה וכן כל אחד ואחד מצטרף לקל הימנו דשק מצטרף לעור לחמשה על חמשה והעור למפץ לששה על ששה דהיינו לקל הימנו אבל לא הקל עם החמור דלהכי תנא להו הכי הבגד והשק השק והעור כו' כולן מצטרפין זה עם זה: מפני שהן ראוין לטמא במושב. מפני שבשיש בין כולן ל)שיעור אחד ו] בין שניהם ראוין ליטמא מושב ז] עליו הלכך מצטרפין: גמ' תנא קיצע מכולן. שאם חתך מכולן משהו מכל הני דתנן במתני' מהבגד ומשק ומעור וממפץ ועשה מכולן בגד: למשכב ג'. כלומר אם חישב עליו לעשותו למשכב כגון לתופרו בכסת אם יש באותו בגד שלשה על שלשה הואיל וראוי לעשות ממנו טלאי לכסת שנקרע מטמא משום משכב: ואם חישבו למושב. לעשותו טלאי לבגד אם יש באותו בגד טפח על טפח מטמא משום ח] זב: לאחיזה. אם חישב עליו לאחיזה מטמא אפילו בכל שהוא: מאי לאחיזה אמר ר"ל שכן עומד לנוולה. שכן ראוי אותו בגד לאורגים ט] שהוא מחליק המטוה של אריג בסובין או בשום דבר כדי לחזקו כורך בגד כל שהוא על אצבעו להגין עליו שלא יחתכנו החוט והיינו עומד לנוולה לכרוך על אצבעו כשאורג ומטוה החוטין ונוולה היא אריגה כדאמרינן במס' גיטין (דף לד.) אשכחה דיתבא ונוולה: הואיל וראוי לקוצצי תאנים. שכשמחתכין את התאנים כורכין בגד כל דהו על ידיהם שלא יתלכלכו בדבש התאנים הלכך מקבל טומאה: הדרן עלך קדשי מזבח

הנהנה. אע"פ שלא פגם מעל. קס"ד י] מ)בין בדבר [שאין דרכו לפגום ובין בדבר]יא] שדרכו לפגום קאמר ר' עקיבא דכיון שנהנה מעל: שיש בו פגם. כלומר שדרכו ליפגם: כיצד. הוא דבר שאין בו פגם: נתנה קטלא. ענק של זהב של הקדש בצוארה או טבעת בידה: או שתה בכוס של זהב. של הקדש. כל הני אין בהו פגם שאינן נפגמין בכך אלא כיון שנהנה מהן שוה פרוטה מעל. והיכי משערינן בהו הכי אומדין כמה רוצה אשה ליתן נ)שישאלו תכשיטין כהללו להוליכן לבית המשתה להתכבד בהן ומשלמת להקדש שיעור הנאה שנתמשה בהן: וכל דבר שיש בו פגם. כגון לבשה חלוק או כסה בטלית או ביקע בקרדום הואיל ועומדין ליפגם בהן בש"פ לא מעל עד שיפגום: גמ' תנא ומודה ר"ע לחכמים בדבר שיש בו פגם. יב] לא מעל אלא לכשיפגמנו דלא אזלינן בתר הנאה אלא בתר פגם: ופריך א"כ דמודה ר"ע לרבנן בדבר שיש בו פגם דלא מעל עד שיפגום ופשיטא דרישא דקאמר ר"ע כיון שנהנה מעל בדבר שאין בו פגם א"כ היינו רבנן ובמאי קא מיפלגי: אמר רבא בלבוש מציעאה. דלא לביש ליה מבחוץ לגמרי דמלבוש החיצון פגים לאלתר ולא לגמרי מבפנים סמוך לבשרו דההוא נמי פגים לאלתר שמתחכך ס)לבשר אלא בלבוש שלובש בינתים בין מלבוש העליון ובין התחתון שאינו נפגם עד זמן מרובה: ומלמלא. בגד של פשתן שדק ביותר כדאמרינן (גיטין דף נט.) דבר הנמלל ונמתח דהוי כי אמגוזא ע)[ופלגא] שכל כך דק שכשכורכין אותו כולו ביחד אין הכרך גדול יותר מאגוז פ)[וחצי] ולפי שדמיו יקרים הרבה אינו לובשו אלא פעם בשנה או פעמים ומשמרו הרבה שלא יפגם ואין בו פגם עד זמן מרובה. ובהא פליגי ר"ע סבר הואיל והוו דברים שאינן נפגמין לאלתר אע"ג דפגמי לאחר זמן כיון דלא פגמי לאלתר הוי כדבר שאין בו פגם דמועלין בו כיון שנהנה ממנו כשוה פרוטה אע"ג דלא פגם ורבנן סברי הואיל ויש בו פגם מ"מ לא מעל עד שיפגום יג]: נפש. האמור במעילה: וכן הוא אומר וימעלו וגו' ויזנו אחרי הבעלים. שפינו עצמם מן המקום לעבודת כוכבים:

יכול

תני אין צריכין לצרף. תימה דבפרק בתרא דמסכת ע"ז (דף סח:) קאמר לר"ש לינצטרף היתר לאיסור וליתסר ומשני ר"ש לטעמיה דתנן הערלה וכלאי הכרם רש"א אין מצטרפין אלמא משמע דאין מצטרפין ר"ל דאין מצטרפין ממש וי"ל דההוא דמס' ע"ז לאו היינו הך דהכא אלא ההוא דאין מצטרפין יח] דבסיפא דמשנה ש)אחתק דמייתי בס"פ ר"ע (שבת דף פט:) דתבלין שנים ושלשה שמות ותניא בסיפא ר"ש אומר שני שמות ממין אחד או שני מינין משם אחד אין מצטרפין ורוצה לומר דאין מצטרפין כיון דאין שניהם איסור אחד טו] ממין אחד והש"ס קיצר הלשון ולא טז] דק קצת מן המשנה וא"ת מאי צירוף בעי התם והא אית ליה כל שהוא למכות י"ל דהיינו דווקא כשהאיסור בעין ואוכלו אבל התם מיירי שהוא בתערובות כגון ערלה וכלאי הכרם שנתערבו יחד ובכי האי גוונא לא אמר ר"ש כל שהוא למכות ר)דהא לא כן ל"ל קרא בנזיר (דף לה:) ובפסחים (דף מג:) להיתר מצטרף לאיסור יז] ושם פירשתי והתם בההיא דשבת (דף פט:) רוצה לומר שנתערבו ביחד כדקתני בירושלמי ברישא דההיא התרומה ותרומת מעשר של דמאי עולין באחד ומאה מצטרפין זע"ז אבל הכא מיירי יח] בלא נתערבו דהא לא קתני עולין באחד יט] ומאה פ): הבגד והשק וכו' לנוולה. פירוש דרך האורגת שיש בידה בלאי בגדים שלא תהיה מחלקת יותר מדאי ס)וכן קוצצי תאנים כ]:

הדרן עלך קדשי מזבח

הנהנה שוה פרוטה מן ההקדש אע"פ שלא פגם מעל. מפרש בגמרא דמודה ר"ע בדבר שיש בו פגם כא] ומפרש במאי פליגי ר"ע וחכמי': נתנה קטלא בצוארה. קטלא היא רביד ובירושלמי כב] אצעדה מתורגם קטלא: שתה בכוס של זהב כיון שנהנה מעל. לפי כג] שדבר שאין בו פגם: לבש בחלוק כסה בטלית בקע בקרדום לא מעל עד שיפגום. כד] הנהנה מן החטאת לא מעל עד שיפגום. מפרש לה בגמרא כה]: במאי קמיפלגי בלבוש אמצעי ומלמלי. פירוש כו] לבוש אמצעי לאפוקי עליונה שהוא כז] פוגם יותר מדאי וכן התחתון סמוך לבשר פוגם הרבה אבל אמצעי אינו פוגם אבל לזמן מרובה הוא פוגם ובהא פליגי דרבנן סברי כיון דלקמיה כח] פגים דבר שיש בו פגם הוא ואין מועלין עד שיפגום ור"ע סבר כט][כיון] דהשתא לא פגים דבר שאינו פוגם הוא ל] ויש מפרשים לבושא מציעא יש בו פגם מיד אבל אינו ניכר לא] עד לפנים רבנן סברי דדבר שיש בו פגם הוא אין מועלין בו עד שיפגום ור"ע סבר לב] דבר שאין בו פגם הוא א)ופירש הקונטרס לשון אחרון עיקר ב)(והשמות מוכח בו לפנים) ונראה לרבי כי הדין עמהם דהיכא דאין בו פגם עתה ולקמן יפגם דבר שאין בו פגם הוא לכ"ע כדאיתא לקמיה דפריך על ההיא דשתה בכוס של זהב ודהבא לאו בר איפגומי הוא בתמיה וכו' עד דמסיק נהי דלא איכא נהנה ופגם לאלתר ג)מי לא איכא פגימה כו' כלומר לקמיה איכא פגימה ואפילו הכי קרי ליה במתני' לכוס של זהב דבר שאין בו פגם וליכא מאן דפליג:

ומלמלא. בגיטין (דף נט.) מפרש שהוא בגד דק והוי כאמגוזא ופלגי אמגוזא ולענין דבר שיש בו פגם הוי כלבוש מציעאה:

אין מעילה אלא שינוי. פירוש לג] מקדש לחול ד)על מרשות לרשות מרשות קדש לרשות חול ומייתי ראיה מסוטה שהיא עושה שינוי שמנחת בעלה לד] ועוסקת ומדבקת בדבר שהוא חולין וגנאי לה:

ואומר וימעלו (בני ישראל בה') באלהי אבותיהם ויזנו אחרי הבעלים. לה] תימה מאי ואומר וי"ל דאי מסוטה ה"א דדוקא נהנה דומיא דסוטה שנהנית מן העבירה אבל שינוי בלא הנאה כגון מעות דהקדש דמוציא לחולין שלוקח בהם חפץ לעצמו או כדתנן במתני' גבי אבן או קורה של הקדש נתנה לחבירו הוא מעל דאין גופו נהנה מן ההוצאה

עצמו

מסורת הש"ס

א) ערלה פ"ב מ"א [ע"ז סח:], ב) מכות יז., ג) כלים פכ"ז מ"ב [סוכה יז: שבת עו.], ד) [תיבת כולן ליתא בשאר מקומות וגם במשניות איתא], ה) [שבת כח. ע"ש], ו) [בס"א: ליתא שלשה], ז) ב"מ נה:, ח) [לעיל ב: טו.], ט) [תוספתא רפ"ב], י) עי' רש"ק, כ) [לעיל יז:], ל) או בין שניהם שיעור א' ראויין כו' צ"ק, מ) דבדבר שאין דרכו לפגום קאמר ר"ע כו' צ"ק, נ) בס"א: שישאילוה, ס) בבשר צ"ק, ע) צ"ק וכן הוא הגירסא בגמ' דגיטין נט., פ) צ"ק, צ) אחרת צ"ק, ק) [ערלה פ"ב מ"י], ר) ותוס' במס' ע"ז סח: ד"ה ר"ש כתבו דאל"כ לא תמצא שום ביטול לר"ש לא ברוב ולא בששים ולא במאתים עיין שם צ"ק, ש) [עי' תוספות מסכת ע"ז סח: ד"ה ר"ש ותוס' שבת פט: ד"ה איסורן], ת) [עי' בתוס' דסוכה יז: ד"ה כלתנן מה שפירשו בשם ערוך], א) ואינו ברש"י שלפנינו וגי' צ"ק פגם הוא דלא כפי' הקונטרס ולשון אחרון עיקר והשיטה מוכח כן דיש בו פגם מיד ואינו ניכר עד לפנים ונראה לרבינו וכו', ב) רש"ק מ"ז, ג) לעולם מי לא כו' צ"ק, ד) או מרשות לרשות כו' צ"ק,

◆

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הבגד וכו' שקל הימנו מצטרף לארבעה:

◆

שיטה מקובצת

א] מצטרפין. מס' ע"ז (דף סח): ב] קיצע מכולן. כלומר משהו חתך מכל אחד מהנך הבגד והשק והעור והמפץ ועשה מהן בגד למשכב ג' כלומר אם יש באותו בגד ג' טפחים [הואיל וראוי לעשות] ממנו טלאי לכסת קרוע מטמא משום משכב ואם יש באותו בגד טפח על טפח ראוי ליטלות ע"ג החמור ומטמא משום מושב. הרא"ש ז"ל. וכתוב בגליון מה שאמר במתני' שמצטרפין לקל דוקא היא הפך מזה שמכאן נראה שאם חתך מעט מכולם אפילו מן המפץ יכנס בחשבון ג' טפחים של בגד לטמא במשכב הזב וי"ל דה"ק שקצע בכונה כך מזה שהיה בגד שלם וכך מזה ותקנו אז מחשבתו ומעשיו הכינוהו לזה אבל אם נזדמן חתיכת מפץ ואין בו ששה טפחים אינה מטמא במשכב הזב והעור פחות מה' והשק פחות מד' וכן פי' בפי' לא נודע למי שברייתא זו מדברת בדאקצע וחתך ותקנו לכך אם ראוי הוא לאותו דבר ושכל אחד היה בגד שלם אבל אם היה פחות מג' בבגד ופחות מד' בשק וחתך ועשה מהם ג' למשכב אינו מטמא ע"כ: ג] לנוולה. גירסת הערוך טולא ועיין בערך טל: ד] כיון שנהנה מעל. (דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים) באין עומד לפגם קאמר כיון שנהנה מעל דהוי דבר שאין בו פגם. תוס':

ה] תנא ומודה ר"ע: ו] תיבות בין שניהם נמחק: ז] על תיבת עליו נרשם קו מלמעלה להורות כי לפ"ד ראוי למחקו: ח] משום מושב זב: ט] לאורגים שכשהוא מחליק: י] קס"ד דבין בדבר שאין דרכו: יא] ובין בדבר שיש בו פגם כלומר שדרכו לפגום קאמר ר"ע דכיון שנהנה שוה פרוטה מעל: יב] פגם כלומר לשיפגמנו מעל דלא תיבת לא ל"ש [ותיבת אלא] נמחק: יג] שיפגום. גליון ובהא קמפלגי ר"ע סבר אע"ג דלא פגם ליה לאלתר כיון דעתיד לפגום לאחר זמן ע"י לבישה דבר שיש בו פגם קרינא ביה וחשבינן כיון דלבשיה כאילו לאלתר פגמה ומעל ורבנן סברי כדאמרינן במתניתין בפירוש כל דבר שיש בו פגם לא מעל עד שיפגום בודאי. הרא"ש ז"ל: יד] מצטרפין ס"א דמס' ערלה דתנן הערלה וכלאי כרם עולים באחד ומאתים ומצטרפין זה עם זה ר"ש אומר אין מצטרפין ור"ל דאין מצטרפין כיון שאין שניהם איסור אחד ומין אחד והתלמוד קיצר הלשון ולא פירש טעמו של ר"ש: טו] אחד ומין אחד אות מ' נמחק: טז] ולא הביא רק קצת אות ד' נמחק: יז] לאיסור וא"ת מאי פריך לר"ש לישני דהכא מיירי ע"י תערובת ולכך בעי צירוף וי"ל דודאי התם בההיא דעבודת כוכבים רוצה לומר: יח] מיירי שלא נתערבו אות ב' נמחק: יט] באחד ומאתים (תיבת מאה נמחק) ועוד י"ל דהכא לא מיירי בתערובות מדלא קתני מצטרפין לאיסור כמו באידך. הבגד והשק והעור אע"פ ששיעוריהן חלוקין זה מזה שהבגד מטמא מג' על ג' והשק מד' על ד' והעור מה' על ה' והמפץ מו' על ו' וכדקאמר הכא דבגד משלים לשיעור השק אמר ר"ש מה טעם מצטרף שהן ראוין לטמא מושב ששיעור מושב טפח וכולן שוין באותו שיעור אפילו בשאר טומאות שהן חלוקין מצטרפות והכי תני במסכת סוכה קיצע מכולן טפח על טפח טמא ור"ל אם קיצע מכל אחד ואחד לבדו מטמא במושב טפח עיין בתוספות שבת (דף עו): כ] תאנים שידיהם מלוכלכות מלחלוחית התאנים ומקנחות בכל שהוא: כא] פגם כגון טלית שדרכו לפגום דלא מעל עד שיפגום ומפרש דפליגי רבי עקיבא וחכמים בדבר שאין רגילות לפגום [כי אם] על ידי רוב תשמיש ואפ"ה משוי ליה ר"ע כדבר שאין בו פגם כלל: כב] ובירושלמי מתרגם אצעדה קטלא: כג] לפי שהוא דבר אות ש' נמחק: כד] שיפגום דדבר שיש בו פגם לא מעל עד שיפגום: כה] בגמרא הס"ד ומה"ד ומודה ר"ע בדבר שיש בו פגם שלא מעל עד שיפגם ור"ע לא אמר במתניתין אלא בדבר שאין בו פגם. במאי קמפלגי דרבנן אית להו נמי דדבר שאין בו פגם כיון שנהנה מעל בלא שום פגימה כדמפרש במתניתין בלבוש מציעה אות א' ותיבת מלמלי נמחק: כו] תיבות לבוש אמצעי נמחק: כז] שהוא פוגם מיד וכן התחתון שסמוך לבשר פוגם הרבה מחמת זיעת בשרו ואינו צריך עד שיפגם אבל אמצעי אינו פגום עתה אבל עד זמן מרובה: כח] דלקמיה פוגם דבר: כט] סבר כיון דהשתא לא פגם דבר: ל] הוא ולכך קאמר דמועל בלא פגימה וקשיא על זה הפי' דפי' לרבנן דמשום שיפגום לקמיה דבר שיש בו פגם קרינא ביה דלקמן משמע דדבר שאין בו פגם עתה ולקמיה יפגום דבר שאין בו פגם הוא לכ"ע דפריך עלה דההיא דשתה בכוס של זהב ודהבא לאו בר איפגום הוא בתמיה א"כ משמע דכוס של זהב מידי דמיפגם הוא ואפ"ה קרי ליה במתניתין דבר שאין בו פגם וליכא מאן דפליג וי"ל דשאני התם שאינו פוגם אלא לזמן מרובה יותר מדאי אבל הכא במלבוש נהי נמי דאינו פוגם לאלתר אבל מ"מ לזמן מועט פוגם ועי"ל דזהב אינו פוגם כלל מיד עד זמן מרובה אבל לבושא תיבות ויש מפרשים נמחק: לא] עד לקמיה ובהא פליגי רבנן סברי כיון דפוגם אע"ג דאינו ניכר דבר שפוגם קרינא ביה כי דרכו ליפגם מעט ולכך אין מועלין. מן תיבת לפנים עד תיבת אין נמחק: לב] סבר מכיון דאין הפגם ניכר דבר שאין בו פגם הוא ולכך מועל בלא פגימה מן תיבת ופירש עד סה"ד נמחק: לג] פירוש שמשנהו מקודש לחול שמוציאהו מרשות הקדש בלא שום הנאה שמתכוין להוציא החפץ מקדש לחול ומהכא נפקא לן דאדם שמוציא דבר מקודש לחול מעל תיבות על מרשות נמחק: לד] בעלה ומדבקת בנואף שלה שהוא תיבות ועוסקת בדבר נמחק: לה] הבעלים גם זה שינוי הוא שמניחים הקב"ה שהוא חי וקיים לנצח ודובקים באלהים אחרים שהם מתים וחולין והבל הבלים תימה מאי ואומר דמייתי דברי קבלה אחר דברי תורה וי"ל:

עין משפט נר מצוה

לד א מיי' פט"ו מהל' מאכלות אסורות הלכה יד:
לה ב מיי' פכ"ג מהל' כלים הלכה ד:
לו ג ד מיי' שם הל' ג:
א ה מיי' פ"ו מהלכות מעילה הלכה א:
ב ו מיי' שם הלכה ב:

◆

תורה אור השלם

1. נֶפֶשׁ כִּי תִמְעֹל מַעַל וְחָטְאָה בִּשְׁגָגָה מִקָּדְשֵׁי יְיָ וְהֵבִיא אֶת אֲשָׁמוֹ לַייָ אַיִל תָּמִים מִן הַצֹּאן בְּעֶרְכְּךָ כֶּסֶף שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ לְאָשָׁם: ויקרא ה טו
2. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׂטֶה אִשְׁתּוֹ וּמָעֲלָה בוֹ מָעַל: במדבר ה יב
3. וַיִּמְעֲלוּ בֵּאלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם וַיִּזְנוּ אַחֲרֵי אֱלֹהֵי עַמֵּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֱלֹהִים מִפְּנֵיהֶם: דברי הימים א ה כה

◆

מוסף רש"י

הערלה וכלאי הכרם מצטרפין. אם נפלו שניהם לפחות ממאתים (ע"ז סח:). כל שהוא. בכל האיסורין (מכות יז. שבועות כא:) למכות. בהתראה (שבועות שם). הבגד והשק. הואיל וממצן קרוב להיות שוה, מצטרפין להשלים את הקל, שאם אין בשק ד' הבגד שהוא חמור משלימו, אבל השק אינו משלים הבגד החמור. שק מנוצה של עזים עשוי והוא עב יותר מן הבגד ואינו מגיע לעוביו של עור (סוכה יז: ובעי"ז שבת עו.).

הדרן עלך קדשי מזבח

כשהיא חיה לא מעל עד שיפגום. עד שיחסר ממנו, דכיון דקדושת דמים היא לא מעל עד שיחסר מדמיה, כגון שתלש מן הצמר או שחרש בה והכחישה, דכיון דבעלת מום היא קיימא לדמיה וקי"ל כל העומד לדמים אין מועלין בו עד שיחסר מדמיו, אבל כל שאינו עומד לדמים, כגון כוס של זהב של הקדש, כיון שנהנה בו אע"פ שלא חיסרו מעל (לעיל ב: ובעי"ז טו.). כשהיא מתה. דלאו לדמי קיימא, דאין פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, כיון שנהנה. בשוה פרוטה, מעל. אע"פ שלא חיסרו, והאי מעל מדרבנן הוא, דלאחר שמתה ד"ה אין בה מעילה מדאורייתא, אלא מאי מעל מדרבנן (לעיל ב: ובעי"ז טו.).

◆

רבינו גרשום

כלומר דתרוויהו ראשון ושני עבדי ביה מלתא בשלישי הואיל וראשון עביד שני ושני עביד שלישי: הערלה וכלאי הכרם מצטרפין האוכל חצי שיעור מזה וחצי מזה מצטרפין ללקות את הארבעים: הבגד. שהוא מטמא שלשה על שלשה: והשק. שהוא מטמא ארבע על ארבע: הבגד מצטרף לשק. שקל הימנו לד' על ד' וכן כל אחד מצטרף לקל כולן מצטרף זה עם זה לשיעור טומאה הקל הימנו אבל לא הקל עם החמור להכי תנא להו הכי וכולן מצטרפות שנים עם שנים ליטמא מושב מפני שהן ראוין בשיש בין כולן שיעור אחד ראויין לטמא לישב עליו הזב הלכך מצטרפי': קיצע מכולן. כלומר חתך משהו מכל אחד מהנך הבגד והשק והעור והמפץ: ועשה מהן בגד למשכב שלשה. כלומר אם יש באותו בגד שלשה על שלשה ראוי לעשות ממנו טלאי לכסת כשהוא קרוע ומטמא משום משכב ואם יש באותו בגד טפח על טפח ראוי הוא ליטלות על גבי כר ומטמא משום מושב זב לאחיזה כל שהוא ואם אין לו לאותו בגד אלא כל שהו מטמא משום אחיזה: מאי לאחיזה שכן עומד לטולא. שכן ראוי הוא אותו משהו בגד לאורגים שכשהוא מחליק את המטוה של אריגה בסובין או בשום דבר כדי לחזקו כורך משהו בגד על אצבעו ומחליק את הטווי ואותו סמרטוט שעל אצבעו משמר אצבעו שלא יחתכו החוט ואותו שכורך באצבעו נקרא טולא: וראוי נמי לקוצצי תאנים. אותן שמבקעין את התאנים ומולחין אותו כורכין משהו על אצבעם שלא יתלכלך בשומן התאנים: הדרן עלך קדשי מזבח

הנהנה שוה פרוטה מן ההקדש אע"פ שלא פגם מעל. קס"ד דבין בדבר שיש בו פגם ובין בדבר שאין בו פגם קאמר ר"ע דכיון דנהנה שוה פרוטה מעל: וחכ"א כל דבר שיש בו פגם כו'. כיצד דבר שאין בו פגם כגון: נתנה קטלא. ענק של זהב של הקדש בצוארה או טבעת בידה: או שתה בכוס של זהב.